

Vzhledem k různorodosti a složitosti řešené problematiky bylo těžiště práce položeno do tří sekcí, a to: vševojskové; druhů vojsk; týlové, výzbrojní a technické.

Závěry vševojskové sekce jsou ve své podstatě totožné s názory plukovníka prof. Ing. Karla Novotného, CSc., které jsme uveřejnili v jeho článku Vědecká konference k vojenskostrategické koncepci obrany ČSFR ve Vojenské mysli č. 6/1991.

Redakce

Plukovník Ing. Ludvík J a n e č e k

ZÁVĚRY Z JEDNÁNÍ SEKCE DRUHŮ VOJSK

Sekce druhů vojsk naší konference, představující z větší části vykonavatele palebného ničení protivníka, v jednání důsledně vycházela z vyslovených tezí úvodního referátu a stanoveného úkolu jednotlivým sekcím.

Ve věcném, konstruktivním a cílově řízeném jednání považuje sekce za nezbytné vyslovit následující společné stanovisko a formulované závěry:

Pracovní sekce druhů vojsk, vykonavatelů palebného ničení, vycházejí ze základních ustanovení vojenské doktríny, se ztotožňuje se skutečností, že ČSFR nevlastní a na výsošném území státu nejsou skladovány prostředky jaderného a chemického ničení. Nebudou proto na VVŠ a VA zvláště v oblasti vojenskovědecké činnosti, ani ve výchovně vzdělávacím procesu studentů VVŠ uskutečňována opatření k jejich přípravě a možnému použití. Sekce zdůrazňuje skutečnost, že všechna opatření k bojovému použití letectva, raketového vojska, prostředků PVO, dělostřelectva a ostatních prostředků palebného ničení pozemního vojska by byla uskutečňována s použitím jen hlavic a střel s konvenční náplní.

Letectvo

Domnívám se, že z hlediska celkové situace a možností sousedních států ve střední Evropě je zcela patrné, že objem úkolů pro československé letectvo, jehož počty byly stanoveny limitem přijatých dohod, bude vždy převyšovat jeho možnosti. Je proto zcela nezbytné, aby vyčleněné bojové úsilí a prostředky byly rozděleny výhradně podle rozhodnutí hlavního velení (HV) a plněny pouze nejdůležitější úkoly, které rozhodujícím způsobem ovlivní vedení obranné operace, a to zejména při odrážení napadení. Je skutečností, že v silách československého letectva není vedení vzdušné, ani protivzdušné operace. Tyto úkoly může letectvo plnit v rozsahu soustředěných úderů letectva. **Je proto nežádoucí decentralizace a tříštění sil letectva na plnění podružných úkolů.**

Zvláštností bojové činnosti taktického a vojskového letectva by bylo v podmínkách obranné operace na počátku války narůstání úsilí sil a prostředků v prostoru hlavního úsilí obrany, plnění nejdůležitějších úkolů v souladu s plánem HV. To předpokládá také zvyšování letového úsilí na více jak 3 letounové vzlety denně.

Konkrétní činnost letectva v obranné operaci bude, dle našeho názoru, spočívat zejména v následujícím plnění úkolů:

- ničení palebných prostředků a letectva protivníka v rámci organizovaného palebného ničení,
- letecké podpoře pozemního vojska při odrážení útoku protivníka a podpoře protiúderu,
- systematickým a důsledně řízeným i sladěným ničením záloh protivníka v součinnosti s raketovým vojskem a dělostřelectvem,
- nepřetržitým vedením vzdušného průzkumu ve prospěch vlastního letectva a pozemního vojska.

Radioelektronický boj

K úspěšnému vedení soudobého boje a operace je nezbytné, aby zúčastněné druhy vojsk byly kvalifikovaně z hlediska času trvale připraveny na vedení radioelektronického boje, ve všech druzích bojové činnosti.

Potvrzují to zkušenosti z lokálních válek, kdy zanedbání ochrany protivzdušné obrany před opatřeními radioelektronického boje protivníka, omezené možnosti vedení boje v noci a za snížené viditelnosti i nedostatečná odolnost spojovacího systému proti radioelektronickému rušení vedly k celkovým bojovým neúspěchům jinak dobře vyzbrojených a vycvičených armád. Proto zcela logicky lze přijmout požadavek vybavit druhy vojsk v naší armádě odpovídajícími prostředky elektronické ochrany, zabezpečit přípravu kvalifikovaných odborníků schopných plánovat, organizovat a řídit účinný radioelektronický boj ve všech fázích obranné i protiútočné operace.

Raketové vojsko a dělostřelectvo (RVD)

RVD nadále zůstává významným prostředkem palebného ničení, i když jeho podíl na palebném ničení zejména v obranné operaci v důsledku limitních počtů výrazně klesá.

Nové organizační členění dělostřelectva výrazně posiluje taktické stupně velení. Raketové vojsko (RV) je výlučně v podřízenosti HV. Podle nově utvářených zásad bojového použití a způsobů plnění úkolů je předpokládáno RVD členit na:

- **dělostřelectvo přímé podpory**, organizačně dělostřelectvo praporů a pluků, které by bylo určeno k rychlé, pružné a nepřetržité podpoře útvarů a jednotek palbou na pozorované cíle,

- **dělostřelectvo a raketové vojsko všeobecné podpory** by zahrnovalo divizní, sborové dělostřelectvo a raketové útvary v podřízenosti HV; hlavním úkolem by se stalo umlčování a ničení palebných prostředků, narušování systému velení protivníka s vyčleněnou částí k vedení boje s dělostřelectvem protivníka.

Domnívám se, že k zabezpečení obrany v operačním pásmu, v souladu s rozhodnutím HV a velitele armádního sboru, bude proto důsledně chápáno jako rozhodující vševojskové opatření s účastí všech prostředků palebného ničení v operačním pásmu pod jednotným velením. pro plánování palebného ničení a především pro zdůvodnění návrhu bojového použití vykonavatelů palebného ničení je žádoucí nadále využívat metodiku operačních propočtů za podmínek nezbytné novelizace bojových potenciálů. Konkrétním plněním by se měl stát vytvářený palebný systém všech úrovní velení v boji a operaci.

První hromadný palebný úder nebo obdobně řešenou palebnou činnost na počátku války nelze vyloučit. Byla by plánována, organizována a řízena v nových podmínkách ČSA jen hlavním velením, jako vševojskové opatření. Soudíme, že jejími účastníky by se stalo letectvo, prostředky a opatření REB, dělostřelectvo, raketové vojsko, prostředky PVO, případně další prostředky podle rozhodnutí HV. Přesunem pravomoci velení nižším stupňům a vytvořením podmínek lze s obdobnou činností počítat při plnění operačních úkolů obranné operace v rozhodování pravomoci velitele armádního sboru. V počátečním období by mohl mít první hromadný palebný úder charakter odvetného úderu. Odvetný palebný úder je třeba vést bezprostředně po napadení protivníkem, nejlépe ihned po zjištění odpálení jeho prvního hromadného úderu.

Vojsko protivzdušné obrany

Úkoly protivzdušné obrany by byly plněny v první řadě silami a prostředky sjednoceného systému PVO ČSFR pozůstávajícího z radiotechnického, protiletadlového raketového vojska, stíhacího letectva a vojska REB. Cílem je vytvořit silnou protivzdušnou obranu pozemního vojska, důležitých objektů a prostorů na území státu. Pro obranu svazků a svazů pozemního vojska budou ze sjednoceného systému vyčleňovány mobilní protiletadlové útvary a svazky. Základním principem jejich použití je průběžné soustřeďování úsilí na ohrožené směry a prostory.

Přímá obrana by byla vedena prostředky vojskové PVO, které jsou organizačně začleněné do protiletadlových oddílů.

Domníváme se, že do popředí vystupuje především proces plánování použití sil a prostředků PVO v součinnosti s veliteli vševojskových svazů (svazků). Jeho podobu bude nezbytné ověřit i na určitých zkušebních cvičeních. Celá oblast velení by vyžadovala zcela jiné přístupy. Podíl soustředěného, přeneseného a smíšeného velení silám i prostředkům PVO by v podstatě rozhodoval o výsledné účinnosti protivzdušné obrany.

Chemické vojsko

Soudíme, že do ukončení procesu ničení všech zásob ZHN není správné řešit vojensko-strategickou koncepcí obrany ČSFR bez uvažování nebezpečí, které je možné z použití těchto zbraní. Kromě toho bychom měli vzít v úvahu i skutečnost, že případné zničení (havárie) jaderných energetických zařízení a zařízení infrastruktury, skladujících toxické látky, může způsobit na území ČSFR rozsáhlé radioaktivní a chemické zamoření i ve válce, vedené výlučně konvenčními prostředky.

Řešení uvedených problémů přesahuje rámec možností chemického vojska. Nutné je zabezpečit v rámci sjednoceného zjišťovacího systému úroveň zamoření ČSFR v míru i za branné pohotovosti státu. Mírovým základem tohoto systému by se měl stát systém zjišťování stavu ovzduší, již dnes částečně rozvinuté orgány hygienické služby státu.

Myslím, že z uvedených závěrů je zřejmé, že mezi druhy operačního a bojového zabezpečení bude nezbytné věnovat i nadále pozornost problematice ochrany proti ZHN, komplexně a sladěně zabezpečené vojskovými prostředky i prostředky druhů vojsk, speciálních vojsk a týlu.

Protože po nepředvídatelně dlouhou dobu mohou vojska plnit úkoly v podmínkách radioaktivního a chemického zamoření, bude i nadále nezbytné rozvíjet otázku chemického zabezpečení boje a operace v rámci operačního (bojového) zabezpečení.

V koncepci chemického zabezpečení operace k obraně teritoria ČSFR by bylo vhodné přehodnotit obsah jednotlivých opatření v souladu s vývojem názorů na koncepci obranné operace ve změněných vojenskopolitických podmínkách.

Výraznou úlohu v oblasti chemického zabezpečení obranné operace by hrálo především zjišťování radiační a chemické situace i radiační, chemický a bakteriologický (biologický) průzkum, speciální očista vojsk, organizace individuální a kolektivní ochrany vojsk, zejména maskování vojsk či objektů použitím dýmu nebo aerosolů.

Ženíjní vojsko

Při přípravě a vedení obranných operací zůstávají, dle našeho názoru, hlavními úkoly ženíjního zabezpečení:

- Ženíjní budování obranných pásem s důrazem na ženíjní budování taktické hloubky obrany na předpokládaném směru agrese.
- Zřízení systému zátarasů, taktických, operačních a zejména výbušných s vyšším podílem zřízení minových polí prostředky minování na dálku.
- Výrazně se mění podíl operačního maskování v celkovém rozsahu ženíjních úkolů, které by mělo tvořit až 25 % objemu ženíjních prací.
- V souvislosti s celkovou koncepcí a charakterem obrany by měly být plněny úkoly ženíjního zabezpečení již v míru v operační přípravě státního území. Za hlavní úkoly považujeme:
 - průzkum plánovaných pásem obrany, včetně nových možností,
 - přehodnocení využití stálých lehkých a těžkých opevnění na předpokládaných směrech, stavu využitelnosti pozemních objektů,